

عنوان مقاله:

شناسایی منشا و مسیر انتقال ماسه به محدوده تپه‌های ماسه‌ای دروازه قرآن یزد

محل انتشار:

مجله جغرافیا و پایداری محیط، دوره 13، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

علی شهریار - گروه جغرافیا، پردیس علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

احمد مزیدی - گروه جغرافیا، پردیس علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

محمد شریفی پیچون - گروه جغرافیا، پردیس علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

فاطمه زارع - دانش‌آموخته کارشناسی ارشد گروه جغرافیا، پردیس علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

خلاصه مقاله:

بررسی و شناخت ماسه‌های روان در مدیریت منابع طبیعی و کنترل مخاطرات ناشی از آن‌ها، از اهمیت بالایی برخوردار است. هدف این پژوهش، بررسی ریگزار دروازه قرآن، در شمال شهر یزد است که به دلیل مجاورت با شهر یزد و استفاده از آن جهت توسعه گردشگری، از اهمیت بالایی برخوردار است. در این پژوهش، به منظور منشایابی ماسه‌های روان، از داده‌های باد ایستگاه سینوپتیک یزد، طی یک دوره ۲۰ ساله (۲۰۰۱-۲۰۲۱)، نقشه‌های توپوگرافی ۱:۵۰۰۰، نقشه‌های زمین‌شناسی ۱:۱۰۰۰۰۰، تصاویر ماهواره‌ای TM سال ۱۹۹۳، ETM+ سال ۲۰۰۸ و ۲۰۱۷ و مطالعات میدانی، جهت نمونه برداری استفاده شده است. روش تحقیق نیز بر اساس تحلیل ویژگی‌های باد (جهت و سرعت)، کانی‌شناسی دانه‌های رسوبی و استفاده از تصاویر ماهواره‌ای انجام شده است. نتایج حاصل از بررسی باد در منطقه مورد مطالعه نشان داد که بادهای شدید در فصول خشک با امتداد شمال غربی، نقش مهمی در شکل‌گیری، توسعه و جابه‌جایی ماسه‌ها ایفا می‌کنند. بررسی کانی‌شناسی و آنالیز XRF حاکی از آن است که کانی‌های کوارتز و سپس کربنات‌ها با میانگین ۴۵ و ۳۳ درصد بیشترین فراوانی را در بین رسوبات منطقه مورد مطالعه داشته و طبقه‌بندی مبتنی بر انعکاس طیفی تصاویر ماهواره‌ای ماسه‌های روان نشان داد که نسبت‌های باندی ۵/۴، ۴/۳ و ۵/۳ در تصاویر TM، می‌تواند در شناسایی کانی‌های مذکور استفاده شود. در نهایت نتایج نشان داد که دشت‌های آبرفتی و سیلابی، همراه با مخروط افکنه‌های واقع در بخش شمال غربی و غرب محدوده این ریگزار، منشا اصلی تغذیه تپه‌های ماسه‌ای ریگ دروازه قرآن به شمار می‌آیند.

کلمات کلیدی:

ژئومورفولوژی، فرسایش بادی، ریگ دروازه قرآن، تپه‌های ماسه‌ای، یزد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1921771>

